

#запідтримкиУКФ

Пр'єсу створено в рамках II Лабораторії НСТДУ

Лена Лягушонкова & Катерина Пенькова

ЧУМА

Мюзикл, на який не вистачило ресурсів

Лондон, 1665

ДЖОЗЕФ ГЕЙЛ, морячок часів Реставрації Стюартів

ПОЛЛІ ПЕННІ, наївна дурашка

МАМАША ПЕННІ, шукачка, мамка Поллі

ПАПАША ПЕННІ, лудоман і могільщик, батя Поллі

МАЙСТЕР ГЕЙЛ, трактирник, батя Джозефа

ГЕНРІ ТОРСАЙД, староста

ВРАЧ БОГУРТС, районний врач

РОЗМАЛЬОВАНА, повія

ТУХЛИЙ ГАРРІ, барига

ВДОВА БРІКС, виховує сиріток

Актори, обурені лондонці, констеблі, глядачі та інший зубожілий англійський нарід.

СЦЕНА 1

Пристань за Лондоном. На пірсі сидять ПОЛЛІ і ДЖОЗЕФ, біля них бігає собачка.

ПОЛЛІ. Холодне літо обіцяють цього року. Люди комету бачили.

ДЖОЗЕФ. Хірня. Літо буде чудовим, хоча б тому, що я повернувся.

ПОЛЛІ. Вчора біля «Бородатої качки» Розмальована влізла на купу коров'ях, кидалася ними і обіцяла всім пришестья Святого Данстена. Що ти на це скажеш?

ДЖОЗЕФ. Проти цього мені нема чого сказати.

ПОЛЛІ. Звідси треба дерти.

Деякий час мовчить.

ПОЛЛІ. А говорять, що Розмальована – то сама чума. Коли раніше люди мерли, то бачили її перед смертю.

ДЖОЗЕФ. Напевно, раніше Розмальована була ще нічо і люди хотіли позабавлятися перед тим, як копита відбросять.

ПОЛЛІ. Фу, припини.

ДЖОЗЕФ. Пуриганочка моя!

ПОЛЛІ. Але ж вона нічим не заражається!

ДЖОЗЕФ. Бо вже нема чим!

ПОЛЛІ. Говорять, що в неї на обличчі – то божі стігмати.

ДЖОЗЕФ. Та то її, мабуть, розписали через те, що за хлопське господарство вкусила когось.

ПОЛЛІ. Це як?

ДЖОЗЕФ. Розкажу, як пошлюбимось.

ПОЛЛІ. Може, того... зачекаємо з цим.

ДЖОЗЕФ. Поллі, ти не любиш мене? Я не можу зачекати.

ПОЛЛІ. Зараз стільки всього! Навіть у нас, у забутій богом Англії, вже дозволили брати акторок до королівського театру!

ДЖОЗЕФ. Тю, навіщо тобі це?

ПОЛЛІ. Я про те, що всюди – зміни. А у Новому світі стільки можливостей!

ДЖОЗЕФ. Чорт! Це все лише заради тебе! У батька велика кімната вільна. Корову б купили. Поклеїли обої «версаль»!

ПОЛЛІ. У твого батька.

ДЖОЗЕФ. Над трактиром! Вікна на площу.

ПОЛЛІ. Твій батько натягне на мене чепець, заборонить тримати люстерко і затребує молитись на квасолі. Аще всі в приході знають, що він вночі пише по стінах «Кромвель жив».

ДЖОЗЕФ. Можна зняти куток у вдови Брікс.

ПОЛЛІ. Джозефе, милий, головне – це звідси. Від помийки Кок-енд-Кі Еллі та жлобів, які замість «здрасте» хапають тебе за цицьки.

ДЖОЗЕФ. А на інших помийках те ж саме!

ПОЛЛІ. Неправда! У Європі – ренесанс. У Флоренції – содомія!

ДЖОЗЕФ. Наша содомія не гірша! Лондон – це Європа! Що це до речі – содомія?

ПОЛЛІ. Лондон – болото! А у Венеції – гондоли!

ДЖОЗЕФ. Та цього добра і в нас повно!

ПОЛЛІ. Говорять...

ДЖОЗЕФ. Говорять, що в Московському царстві курей доять.

Був я і у Венеції, і в Генуї, і в Антверпені, і ще багато де. Нема ніде того ренесансу. Був та вийшов. Усюди заригані таверни, як «Бородата качка», портові ханури. Бородаті жінки з бородатими качками, гівно і сифіліс.

В Марселі одна шльондра влізла на сміття і кляла всіх по матері. Так само, як і наша Розмальована. В неї ще три цицьки було.

ПОЛЛІ. У кого?

ДЖОЗЕФ. У тієї шльондри. У Розмальованої дві.

ПОЛЛІ. Звідки ти це знаєш?

ДЖОЗЕФ. Я? Друзі розповідали.

ПОЛЛІ. Що в тебе, блять, за друзі?

ДЖОЗЕФ. Малишка, святий лише господь бог наш і староста нашого приходу.

ПОЛЛІ хоче ще щось спитати, але лунає свист, ДЖОЗЕФ йде на цей свист, його нема деякий час. Вертається.

ДЖОЗЕФ. Шо, мала. Збирай манаткі! В неділю після вечірньої проповіді сідаємо на корабель у Вірджинію!

ПОЛЛІ. Джозефе! Як це чудово! Ми справді пливемо в Америку! Джозефе... А правда, що ти – пірат?

ДЖОЗЕФ. Ну, я ж тобі сто разів казав: я не пірат! Моряк його величності. Держслужбовець!

ПОЛЛІ. Собако! Собако! Ми пливемо в Америку!

СЦЕНА 2

СТАРОСТА. Це Кок енд Кі Еллі, така ж темна і брудна, як і багато вулочок між Темзою і Фліц-стріт. Це – трактир «Бородата качка», поруч з яким живе тридцять родин. Ні, вони не жебраки! Хоч багато хто із заможних їх вважає покидьками. Всі вони заробляють чесною працею.

Вдова Брікс виховує сиріт. Майстер Доусен робить діжки. А мене звати Генрі Торсайд. Я староста приходу Святого Данстена.

ПІСНЯ ПРО ТЕ, ЯК ДОБРЕ ЖИТИ В НАШОМУ ПРИХОДІ СВ.ДАНСТЕНА.

З дверей трактиру випадає ПАПАША ПЕННІ, збиває з ніг СТАРОСТУ.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Пенні! Клятий віровідступник! Шоб я ті ни видів!

ПАПАША ПЕННІ. Ех, Гейле! Ти забув славному битву при Несбі. Ти ж мій друг!

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Сила бога, візьми моє око від таких колегув.

ПАПАША ПЕННІ. Фарисей! Ти забув ще й те, що це я власник «Бородатої качки»!

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Був! Біг покарав ті за гріхи!

ПАПАША ПЕННІ. Я зробив цей трактир градообразующим підприємством! Тут все моє – від качки до нічного горщика.

Прибігає МАМАША ПЕННІ. ПАПАША ПЕННІ смикає за ручку.

МАМАША ПЕННІ. Людонькі добрі! Подивиться на цього вилупня! Бовдуре, що ти робиш? На тебе люди дивляться!

ПАПАША ПЕННІ. Ця ручка мені вартувала два шилінги три пенси!

ПАПАША ПЕННІ відриває ручку.

СТАРОСТА. Два шилінги три пенси. Я буду вимушений виписати штраф.

МАМАША ПЕННІ. Припини, стара срако! Пане старосто! Змилуйтесь! Діти підвіконня гризуть. Чим нам платити? Оцим?

До ПАПАШИ ПЕННІ підстрибує песик і лиже носа. З'являються ПОЛЛІ і ДЖОЗЕФ.

МАМАША ПЕННІ. З'явилась не запилилась. Хто з дітьми? Тримай, це твій тато!

ПАПАША ПЕННІ стає на коліна, маше відірваною ручкою, блює і плаче.

ПАПАША ПЕННІ. Двері, мої двері!

ДЖОЗЕФ. Майстре Пенні, прошу!

ПАПАША ПЕННІ. Молодий Гейле! Подивись, який паскуда твій папаша! Друга на мороз сцяним ганчіррям! Йди, поцілую!

ПАПАША ПЕННІ не віддає ручку, ДЖОЗЕФ вириває, той падає. ДЖОЗЕФ лагодить ручку до дверей.

СТАРОСТА. Я йду за констеблем!

МАМАША ПЕННІ. Ааа! Він же наш кормілець! Поїлець!

ДЖОЗЕФ. Не треба! Кормілець заснув, а всі констеблі на площі, де виступають актори. Бать, дай молоток!

МАЙСТЕР ГЕЙЛ (*Кидає*). Тата врятує тіко сумлінна праця. Най йде на роботу чим скорше!

ДЖОЗЕФ. Ага, він такий молодий і перспективний.

ПАПАША ПЕННІ. Ком... Комунікабельний.

ПОЛЛІ. Батечку не можна працювати! Він – алкаш.

МАМАША ПЕННІ. По губам за таке – на рідного отця казати!

СТАРОСТА. У нас могильщик помер...

МАМАША ПЕННІ. Кривий Тьорнер? Хай спочиває з богом!

СТАРОСТА. Кобила на розі залягала. Хай зайде до мене – дам лопати і відро.

МАМАША ПЕННІ. Ви свята людина!

ПОЛЛІ. Дякую, Джозефе!

ДЖОЗЕФ. Та я що? Це трішки. Я заради тебе на все піду.

ПОЛЛІ. На все не треба. Пішли дивитись на акторів.

ПАПАША ПЕННІ. Я всім вам покажу!

Всі йдуть на площу.

СЦЕНА 3

Міська площа, люди збираються навпроти возів, між людьми ходять торговці з криками «Пиріжки!», «Гарячі овечі ніжки!», «Стручки гороху!», «Гов'яжі реберця!» і РОЗМАЛЬОВАНА.

РОЗМАЛЬОВАНА. Три пенси встоячку! Чотири враскорячку! За два візьму на клик.

АКТОР 1. Пекельна паща.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Одна.

АКТОР 2. Усипальниця Гвідо. Одна. Одна держава. Один скіпетр.

АКТОР 1. Усипальниця Дідони.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Марцепан і місто Рим.

АКТОР 1. Дві колокольні. Драбина для Фаетону.

АКТОР 2. Одна пара.

АКТОР 1. Золоте руно.

АКТОР 2. Одне.

ТУХЛИЙ ГАРРІ А ведмеді?

АКТОР 1. Ведмедей, папашо, в першу чергу забрали.

АКТОР 2. Лавровий кущ. Голова старого Магомета.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Це голова Аргуса. Голова Іріди. Дерев'яна нога Кента.

АКТОР 1. Сідло Тамерлана. Голова Цербера. Три.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Одна змія. Одна курка.

АКТОР 1. Це дракон для «Фауста» і крила Меркурія.

АКТОР 2. Два гроби.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Ще курка.

АКТОР 1. Це птиця Рух.

АКТОР 2. Одна папська тіара.

АКТОР 1. Машина для голововідтинання.

АКТОР 2. Це з «Чорної Джоанни».

АКТОР 1. Котел для єврея.

АКТОР 2. Мальтійського.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Це за все. Мої люди заберуть. Може, свій театр відкрию. Гии.

АКТОР 2. Гаррі! Тут майже весь наш реквізит, ми не королівський театр, мусимо виживати...

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Бізнес, хлопці. Нічого особистого. Через чуму, що наступає із Сент-Джеймсу, акції вашого мотлоху різко впали. Мене знають і у Вінчестері, і у Нотінгемі...

АКТОР 1. ... як знатного пройдоху!

До АКТОРА 1 підходить ПОЛЛІ.

ПОЛЛІ. Пане актор! Ви мій любіший кумір! Я всі вистави з вами бачила! А правда, що зараз і жінки, як Неллі Грін, можуть грати в театрі?

АКТОР 2. Правда, юна леді. Але ми не беремо із принципу. Йдемо проти системи.

ПОЛЛІ. Ой! Я вас теж впізнала! Це ви тримали труппу і домогались до акторок!

АКТОР 2. Я тримав ведмежий театр! І що значить – «домагався»? Вони, між іншим, самі були не проти. Всі ведмеді – хвойди.

АКТОР 1. А, ну, дівчисько, йди на місце. Зараз розпочнеться вистава.

ПОЛЛІ йде у натовп, АКТОРИ надягають маски і влізають на вози.

АКТОР 2. Леді і джентельмени! Вітаємо найдемократичнішу публіку часів реставрації монархії! Наш театр на колесах існує для тих, хто втомився від снобів із Друрі-лейну, ну і для тих, у кого не вистачає грошей на квитки туди. Заткніть торговців і ми покажемо вам сценки із життя лондонського візника, який жив на дві родини.

АКТОРИ розігрують відому лондонську комедію «Занадто одружений візник». Тим часом глядачі перемовляються.

ГЛЯДАЧ 1. На Варфоломеївському ярмарку канатаходець Скаромуш на канаті пляше, візочок поперед себе штовхає з двома хлопчачками, жонглює і ще качка на голові.

ГЛЯДАЧ 2. Шо ви цим хочете сказати?

ГЛЯДАЧ 1. Шо то – хороша вистава, а це хіжня, а не театра.

ГЛЯДАЧ 2. Помовчали б, як в мистецтві не шарите. Це – постварфоломеївський театр.

ГЛЯДАЧ. Говорільня одна! Могли б хоч качками покидатись. От у Смітфілді – бородата жінка і кобила з хвостом замість голови.

ГЛЯДАЧ 3. А мені вистава подобається! Хороша, добра. А то минулого разу показували, як мавр свою жінку задушив.

ГЛЯДАЧ 2. Чорнуха!

ГЛЯДАЧ 3. Я про таке і в памфлеті прочитати можу.

ГЛЯДАЧ 1. Нема в Англії хорошої драматургії!

ТУХЛИЙ ГАРРІ підсідає до ПАПАШИ ПЕННІ.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Є хороший товар. Двадцять уельських, один королівський.

ПАПАША ПЕННІ. Звіздьож! Такого не буває.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Чемпіон за версією трактира «У трупа». Унікальний боєць. Володіє тактикою маскування під каліку.

Показує з-під плаща щойно купленого у акторів «птаха Рух» - синього півника.

ПАПАША ПЕННІ. Скільки?

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Двадцять.

ПАПАША ПЕННІ. Твоїми губами да медок би сьорбать.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Благородних кровей. Диви, віднесу булошнику Уейнвіку. Він не пошкодує.

ПАПАША ПЕННІ. Гроші будуть, Гаррі. Потримай товар.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Де візьмеш, ти ж ніщеброд?

ПАПАША ПЕННІ. Не твоє діло. На золотий дощ, може, чекаю.

На голови акторів раптом ллються сцяки з відра і сипляться гроші.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Джьозеф! Ти пес нимитий. Забири ту во свої пірятськіі скарби! Щоб в моїй хижі ни було того паскудства! За шо ми вуювали? Люди слухають сатану замяст божого слова!

ДЖОЗЕФ кидається збирати гроші, швидко все збирає та роздає підсрачників тим, хто теж рішив позбирати.

ДЖОЗЕФ. Батя-пуританин – горе в родині. На, хай у тебе будуть.

ПОЛЛІ. Я в собачу будку покладу. Там ніхто не знайде.

Глядачі лізуть у вікно за МАЙСТЕРОМ ГЕЙЛОМ.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Тіатра – од сатани! Живіть за заветом!

ГЛЯДАЧ 1. Задовбала ваша заветська власть! Люди пожить хотять.

ГЛЯДАЧ 2. Повилазила стара гвардія.

ГЛЯДАЧ 3. Люди втомились від ваших воєн!

Піздять МАЙСТРЕРА ГЕЙЛА.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Кромвель жив! Кромвель жив!

АКТОРИ *співають.*

/на мотив «Поминки за Фіннеганом»/

Генуезці й монголи у Каффі зібРАлись
Рішать, як годиться, в облозі чий Крим.
Місцеві в фортеці високо ховались.
І Хан Джанібек влаштував їм екстрім.
Бо чингізідів не пальцем робили -
Їли в походах полин і сурків.
У катапульти свої зарядили
В чумних бубонах трупаків.

ПРИСПІВ

Кишки, послід, хвіст лягушки,
І отрута кажана.
Ртутна клізма, з сечі юшка -
Ліки вб'ють, як не чума.

Місцеві добряче тоді обісрались.
ЗнЯли облогу і до корабля.
В Європу з усім, що нажили, подались.
А це що у вас за бубни? - Ой, бля!
І кажуть скосила чума пів народу.
Та брешуть, як завжди. Дурна коловерть.
Хай пиво п'ють, як сцуть у воду.
Чого ж обізвали її чорна смерть?

ПРИСПІВ

Кишки, послід, хвіст лягушки,
І отрута кажана.
Ртутна клізма, з сечі юшка -
Ліки вб'ють, а не чума.

В приході нашім біля Фліц-стрІт,
Як і в усіх - одне гамно.
Проте веселий тут нарід:
В тіатру пре, щоб пить віно!
Настав у Лондоні піздец:
І зник часник, лопух, бурак.
Один Папаша - маладец:
Він зранку вже повзе в кабак!

ПРИСПІВ

Танці, віскі, пісні, дзвони -
Проженуть бігом чуму.
Карантинні забобони -
Не меліть нам цю брехню!

Мамаша Шиптон прописала
Вдовиці Мері пить миш'як.
Нещасна Мері заблювала
Своїй блювотой всіх друзяк!
Король Стюарт - простий чувак.
План від чуми має прозорий:
Якщо піде воно не так -
Зжигай жидів і лепрозорій!

ПРИСПІВ

Танці, віскі, пісні, дзвони -
Проженуть бігом чуму.
Карантинні забобони -
Хуй кладем на цю брехню!

Один з акторів падає, знімає маску, на обличчі – чумні плями.

СЦЕНА 4

Дім родини Пенні.

ПОЛЛІ. Ма, де моя спідниця, що я до церкви хожу?

МАМАША ПЕННІ. Там, де ти її поклала. А, ну, подивись на мене! Недобре в тебе обличчя! У мене було таке, як дізналася, що за твого батька віддадуть.

ПОЛЛІ. Ні, все добре, мам. А де мої башмаки?

МАМАША ПЕННІ. І перед народженням близнюків Вільяма, Тома і Мері...

ПОЛЛІ. Близнюки, особливо Том, люблять, щоб їх чухали перед сном.

МАМАША ПЕННІ. Я як знала тоді: нашу повитуху втопили за відьмацтво у діжці з помями, інша поки з сусіднього кварталу перлася, я майже коні не двинула. Слава святим янголам – з того світу повернули! Черіті, Семюель і Дора вже, як з труби вилетіли. І ті двоє, як їх там...

ПОЛЛІ. Малюк Джон і бродяга Саллі.

МАМАША ПОЛЛІ. Точно! Вони.

ПОЛЛІ. За Саллі треба дивитися в оба ока, постійно забрідає у Ковент-Гарден, а Джонні крутить від гороху...

МАМАША ПЕННІ. Чого ти раптом така чутлива? Доцю, а ти не брюхата від того пірата?

ПОЛЛІ. Він не пірат!

МАМАША ПЕННІ. Точно! Брюхата!

На порозі з'являється ПАПАША ПЕННІ.

ПАПАША ПЕННІ. Баби! Розійдись! Дорогу серу Річарду!

ПАПАША ПЕННІ дістає із куртки кволого півника і ставить на підлогу.

МАМАША ПЕННІ. Все. Допився. З чортами говорить.

ПАПАША ПЕННІ. Жінко! Грішне створіння, чортом називати нашого спасителя! Сер Річард дістане нас зі сраки, куди ми потрапили милістю божою.

МАМАША ПЕННІ. Не порівнюй себе з господом! У сраці ми через твої попойки та півнячі бої.

ПАПАША ПЕННІ. Сер Річард принесе нам купу грошей! Повернемо собі трактир! Куплю штани, як в булошніка, а тобі... буси!

МАМАША ПЕННІ. Діти твої буси жерти повинні?

ПАПАША ПЕННІ. А що то за їдло?

МАМАША ПЕННІ. Каша з остюками, нема більше нічого.

ПАПАША ПЕННІ ставить кашу перед сером Річардом, той неохоче дзьобає і падає.

ПАПАША ПЕННІ обережно його підіймає.

МАМАША ПЕННІ. Ой, дурне! Поллі, до чого дурний твій батя! Я б на цю шклявотину не розраховувала.

ПАПАША ПЕННІ. Закрий рота! Поллі, доню, мамаша твоя як була тупа, так і лишилася. Государ наш, божою милістю здохлий, після страти в Уайт-холі був нижчий за мене на дві голови. І, навіть після того, як його башку пришили на місце для похорону у Вестмінстері, то залишався нижчий на одну. Це через виродження і династичні шлюби.

А лорд-протектор – хай чорти його у пеклі крутять – був здоровило, хоч і з бородавками, бо - простої крові. Ще й пивоваром був. Так що в сері Річарді я впевнений. Він свої двадцять гіней коштує.

МАМАША ПЕННІ. Грьобаний калачик – двадцять гіней!

ПОЛЛІ. Тато, де ти взяв ці гроші?

ПАПАША ПЕННІ. У себе, доцю. У своєму домі. Все, що знаходиться у моєму домі – моє. Включаючи собачу будку.

СЦЕНА 5

ДЖОЗЕФ метушиться по обезлюдненій площі.

РОЗМАЛЬОВАНА. Джозефе! Джозефе!

ДЖОЗЕФ. Тьфу! Шалаво, налякала.

РОЗМАЛЬОВАНА. Ти ще не так злякаєшся. Булошник вже розпалив свою пекельну піч!

ДЖОЗЕФ. Що ти мелеш? Все зачинене! “Біг мак - смачний мак” теж.

РОЗМАЛЬОВАНА. Не стане у Лондоні крові праведної. Шість разів по двадцять три спалені блискавками. Солодкі пудинги! Звір! Йде звір!

РОЗМАЛЬОВАНА швидко тікає, вибігає песик, за песиком йде СТАРОСТА. Песик лащить до ДЖОЗЕФА, той кидає йому палицю, пес біжить за нею.

СТАРОСТА. Слава Йсу, Джозефе! Ти хочеш підстригтися? Цирюльня зачинена на карантин. Наказ короля. Лише скупка волосся на перуки.

ДЖОЗЕФ. З трупаків!

СТАРОСТА. Я не засуджую, Джозефе, люди хочуть їсти.

ДЖОЗЕФ. Мені то один хрін! Хай хоч зі сраки говночиста Тіммі свої перуки роблять. Мені потрібні гроші.

СТАРОСТА. Бог не Тіммі – підглядає за всімі. Він допоможе тобі. «Швидкошилінг» працює – гроші під заставу.

ДЖОЗЕФ. Все закрите, а бариги працюють. Цікаво, га?

ДЖОЗЕФ. Такий наказ нашого короля Карла Другого.

ДЖОЗЕФ. Не врятують мене бариги. Чорт морський лише врятує. Багато треба.

СТАРОСТА. Не згадуй рогатого, якщо можна заробити чесною працею. Зараз потрібні могильщики. За тиждень матимеш добре.

ДЖОЗЕФ. За тиждень земля налетить на небесну ось.

СТАРОСТА. «За труп собаки ми платимо два пенні, за труп kota – один». Це наказ лорда-мера.

ДЖОЗЕФ. Це скільки на двадцять гіней? Дайте сюди! Ха, а шавки лорда-мера в яку ціну?

СТАРОСТА. До благородних хвороба не пристає.

ДЖОЗЕФ. Показились всі з цією чумою. Може, це все вигадки.

СТАРОСТА. Двадцять років тому я теж так думав...

ДЖОЗЕФ. Усе! Пане старосто, бережи вас бог! Час – це гроші!

Вибігає песик з палицею і тикається носом у ДЖОЗЕФА.

СЦЕНА 6

ДЖОЗЕФ і ПОЛЛІ намагаються протиснутися через натовп біля міських воріт.

КОНСТЕБЛЬ 1. Куди преш, жлоб!

ДЖОЗЕФ. Пацани! Документи в нормі!

КОНСТЕБЛЬ 2. Тю, не бачиш – перезмінка.

КОНСТЕБЛЬ 2 дістає «Лондонську газету» і ріже на неї ковбаску.

ПОЛЛІ. Джозефе! Я ніде не можу його знайти! Він такий довірливий, не виживе без мене

ДЖОЗЕФ. Хто?

ПОЛЛІ. Собака.

ДЖОЗЕФ. Стій! Куди?

ПОЛЛІ тікає, ДЖОЗЕФ за нею.

ПОЛЛІ. Я без нього не поїду!

КОНСТЕБЛЬ 1. Подиви, скільки возів.

КОНСТЕБЛЬ 2. Тю. Освобожденіє Лондона. Король і двір, кажуть, вже тю тю.

КОНСТЕБЛЬ 1. *(Показує на «Лондонську газету»)* Та не. Вчора сер Суффолк і лорд Нортемберленд були на вечері у леді Велюр.

КОНСТЕБЛЬ 2. Тю. В багатих свої причуди. А карантин?

КОНСТЕБЛЬ 1. Вони заїхали верхи і жерли, не злізаючи з коней. Формально – дистанція один кінь.

КОНСТЕБЛЬ 2. А ми тим часом удвадцятьох атлета ловили, який голяка у Темзі купався.

Іде МОКРИЙ МУЖИК.

КОНСТЕБЛЬ 1. Куди, мужик?

МОКРИЙ МУЖИК. Я не мужик, я баронет.

КОНСТЕБЛЬ 2. Тю. А чого ви мокрі, пане?

МОКРИЙ МУЖИК. Заліз у човен, а там вже є десять баронетів.

Пропускають, ДЖОЗЕФ тягне за руку ПОЛЛІ.

ДЖОЗЕФ. Пацани! В нас корабель!

КОНСТЕБЛЬ 1. У всіх корабель! Перезмінка.

ДЖОЗЕФ. Я дам вам гроші! Дві гінеї!

КОНСТЕБЛЬ 2. Це ж взятка!

ДЖОЗЕФ. Три!

КОНСТЕБЛЬ 1 бере гроші.

ПОЛЛІ. Він на мене вдома чекає! Я швидко!

ПОЛЛІ знов біжить, ДЖОЗЕФ за нею.

КОНСТЕБЛЬ 1. Криза – це нові можливості.

КОНСТЕБЛЬ 2. Простим людям завжди не щастить. Хотів собачок нарубати за гроші. А там один пірат монополізував ринок. Набив животних на ціле состояніє.

Несуть палантин із хворим лордом. КОНСТЕБЛІ одразу підриваються і пропускають.

ЦЬОТКА З НАТОВПУ. Він же чумний!

КОНСТЕБЛЬ 1. А при вашому Кромвелі краще було?

КОНСТЕБЛЬ 2. Спокійно, жінчина. Вище барона люди на чуму не хворіють. Виглядає просто погано. Екологія.

Знов ДЖОЗЕФ притягує ПОЛЛІ.

ДЖОЗЕФ. У нас проплачено!

КОНСТЕБЛЬ 1. Куди?

ДЖОЗЕФ. Я дав три гінеї!

КОНСТЕБЛЬ 2. Ти тютю? Ми не беремо хабарів! Тю, так ти ж той пірат! Олігарх собачий!

КОНСТЕБЛЬ 1. Давай десять!

ДЖОЗЕФ. Звідки в мене?!

КОНСТЕБЛЬ 2. Перестріляв стопітсот песиків і грошей шкода?

ПОЛЛІ. Джозефе! Це правда?

ДЖОЗЕФ. Мала! Без істерик! Ти сама цього хотіла! Пацани, домовимся!

ПОЛЛІ. Живодер! Не чіпай мене.

ПОЛЛІ біжить.

КОНСТЕБЛЬ 1. О, вже й вечірня скінчилась. Перезмінка.

СЦЕНА 7

У "Бородатій качці" ТУХЛИЙ ГАРРІ сидить за столом на колінах з РОЗМАЛЬОВАНОЮ.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Гейл, мені дві пінти Еля, дамі - кружку пива.

РОЗМАЛЬОВАНА. А чо не віскі?

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Які сіскі - такі віскі. Ділова людина чітко знає еквівалент.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Не югайся, Гаррі.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Гейл, ти недовольний, а у тебе один клієнт із хвойдою, яка теж п'є.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Слава Ісу, я сі маю їсти-пити божей милістю. Ти бим Бога слухав - жив би добре, бо інак ніяк.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. А мені і так не хуйово. Продав голову Магомета - купив шлюшку і бухло.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Жити нада по правді і Бог нагородит!

В трактир заходить п'яний ДЖОЗЕФ.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Шо се таке, бога ти мать, Джозефе? Нашо приперся в такому виді?

Перед клієнтами позориш!

ДЖОЗЕФ. Мене і так пів Лондона бачило в такому виді.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. А тут бачать, шо я бичив, а це іще хуже.

ДЖОЗЕФ. Мені херово, батя...

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Та я видю.

ДЖОЗЕФ. Ні хуя ти, блять, батя, не видиш!

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Йди помолися тими губами!

ДЖОЗЕФ. Мені, може, один раз, батя, нада, щоб ти мене тупо послухав і зрозумів.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Ну, давай. Давай!

ДЖОЗЕФ. I see my red door and it has been painted black

Maybe then I'll fade away and not have to face the facts

It's not easy facin' up when your whole world is black

Розумієш?

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Неє.

РОЗМАЛЬОВАНА. Його світ став чорним і він хоче все покрасить теж в чорне.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Правильно, бо то є – колір божий!

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Я зрозумів! Його кинула дівка Пенні!

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Бо ти є пірат! Зі мною б такого не було. А знаєш чом? Бо жить тре по правді! Каждый - кузнец своего счастья!

ДЖОЗЕФ. Батя... Іди накуй!

МАЙСТЕР ГЕЙЛ плює і йде.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. І захопи мені там ще дві пінти еля. Джозефе, хочеш Розмальована тебе пожаліє?

ДЖОЗЕФ. Ні, я стільки не вип'ю.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Це ж прівіртівная мера. Сіфіліс - найкраща профілактика від чуми. Бери, я перепродам свою годину. Не дорого - п'ять шиллінгів.

ДЖОЗЕФ. Мені не треба. Ти ж чув - молодьож не в групі ризику. Староста он попередню чуму пережив.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ *ставить ель*. Староста - єдиний порядний серед вас чоловік!

РОЗМАЛЬОВАНА б'ється в судамах, падає на підлогу.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. *Штурхає її ногою*. Дай іще кружку пива.

ДЖОЗЕФ. Батя, і мені рому налий.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Облізиш! Я твої піратські гроші брать ни буду.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. А я візьму. Скільки у тебе пляшка?

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. П'ять шиллінгів.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Неси! *Відраховує гроші. Дає половину МАЙСТРУ ГЕЙЛУ і половину забирає собі*. А це агентські.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ іде.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Може, партейку в ланцкнехт?

ДЖОЗЕФ. Я не шпілевий.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Це легко. Я буду банкомьотом. *Ставить гроші*. Ідеш на всю суму?

ДЖОЗЕФ. Ні.

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Добре.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. *Ставить ром і пиво*. Пияцтво - смертний гріх!

ДЖОЗЕФ. Ну, звісно! Шість стаканів вина на день - це справжній подвиг воздержанія.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. І сьомий я собі нігди не позволю!

ДЖОЗЕФ. А брехня - не смертний гріх?

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Я се не буду терпіти, вихристу малий! Я ті дам гульки, замяст псалтир читати!

ДЖОЗЕФ. *Заскакує на стіл. Танцює, п'є, розкидає гроші*. Батя, мені не 10 літ - я собі заробив і на гульки, і на всьо, щоб оцього пурітанського гівна не слухать.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. *Говорить одночасно із ДЖОЗЕФОМ*. "Хто стримує різку свою, той ненавидит сина свого а хто любить, той з дитинства карає його.

А ви, батьки, вчіть дітей своїх в Господі, щоб при зручному разі не піддалися вони розкоші і не пішли від добра...".

ТУХЛИЙ ГАРРІ забирає гроші і пристроюється до Розмальованої, яка ще у судамах.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Перший і востанній раз! Бландіна Віонська! Я ті научу, як жить нада із Господом. Я живу правидно і зі мною гівна ніколи не є!

Заходить СТАРОСТА.

СТАРОСТА. Гейл! Твій трактир зачинено! Розходьтесь!

СЦЕНА 8

ПОЛЛІ валяється на лавці, МАМАША ПЕННІ сидить за тишно вбраним столом.

ПОЛЛІ. Матінко, мені так сумно...

МАМАША ПЕННІ. Ага.

ПОЛЛІ. Матінко, а від чуми голова болить?

МАМАША ПЕННІ. Болить.

ПОЛЛІ. А від життя нудить?

МАМАША ПЕННІ. Від життя і без чуми нудить.

ПОЛЛІ. На весь світ наблювати хочеться.

МАМАША ПЕННІ. Поблюй.

ПОЛЛІ. Ой, мамо, мені так нудно, що я зараз вмру!

МАМАША ПЕННІ. Батя твій кожного дня під припічок блює, не прибирає, ще, як бачиш, не здох досі.

ПОЛЛІ. І живіт крутить. То, мамо, може ще гірше за чуму!

МАМАША ПЕННІ. Куди ж гірше.

ПОЛЛІ. А раптом я вагітна? Мене поголять, обіллють помиями і виставлять на мороз. Я поїду розумом і опинюсь у Бедламі, де згнию на соломі у розквіті років, уявляю, що я Свята Агнеса. А малого перекупить Тухлий Гарі, зламає йому ніжки і хребет, і продасть акторам на ярмарку.

МАМАША ПЕННІ. Шляться не треба було.

ПОЛЛІ. Якась ти равнодушна, мамо. А діва Марія хіба шлялась? Я не дурочка, проповіді слухала. Так що, ніхто не застрахован.

МАМАША ПЕННІ. Цибулю собі встромиш і відвар із спорин'ї поп'єш. Ділов-то.

ПОЛЛІ. Знаєш, щось у мене мало довіри у питаннях контрацепції до людини, яка десять дітей має.

МАМАША ПЕННІ, Тю, а ти чого добилась?

ПОЛЛІ підривається і біжить стругать.

У двері стукає ПАПАША ПЕННІ.

ПАПАША ПЕННІ. Виносіть своїх мерців! Ахаха! Це я! Нежданно?

МАМАША ПЕННІ. Жарти за три пенси.

ПЕННІ. Що, дарможерки, не чекали на папку? Що попоїсти? Йо-мойо! Печеня! Буду.

От ви, баби, реально по натурі сучі і меркантильні: як папка бідкався - жолудями, як свиню, годували. А як на роботу встроївся – як человека зустрічають.

МАМАША ПЕННІ. Зв'язку не бачиш?

ПАПАША ПЕННІ. Нема мені, коли думать. Роботи багато було. А на честь чого такий бенкет? Годовщина якась? Я б цветочков приніс з могилок.

МАМАША ПЕННІ. Роботу знайшла. Святкуємо.

ПАПАША ПЕННІ. Давно пора! Досить на моїй шії вдома сидіти, ніжки позвішували.

МАМАША ПЕННІ. Пан староста допоміг. Буду у нашому приході шукачкою.

ПАПАША ПЕННІ. Погодь, погодь. Так вони ж, шукачки, за наказом лорда-мера повинні жити окремо від усіх. Від нас тобто!

МАМАША ПЕННІ. Так я про що!

ПАПАША ПЕННІ. Ти не маєш права! Ти – моя жона! Моя власність! Ми – ячійка! Жона – голова, чоловік – шия. Жона – замок, чоловік – ключик! Чоловік та жона – одна сотона!

МАМАША ПЕННІ. Посоромився б таке у сімнадцятому сторіччі казати, мракобіс! Я – свободна жінчина!

ПАПАША ПЕННІ. Ще скажи, що в тебе душа є.

МАМАША ПЕННІ. Я не настільки радикалка. Але це тобі не допоможе. Хрін ти мене втримаєш.

ПАПАША ПЕННІ. Я тобі стільки дітей наробив! Що тобі ще треба? Нещасні сирітки.

МАМАША ПЕННІ. Наробив. Так доробляй. Я їх не у Темзу кидаю, а з батьком залишаю.

ПАПАША ПЕННІ. Пам'ятаєш, як я тебе на ярмарок повів і пивом пригостив? А на зворотньому шляху на страту колдуна дивилися і як голови бунтівників на Лондонському мосту на палі тикають?

МАМАША ПЕННІ. Я пам'ятаю. Як ти мені два передні зуби вибив, на поведку на ярмарку притягнув, став продавати і кричав, що я тепер «Мінетний двір». А як протрезвів, сказав, що то не ти був, а Вельзевул.

ПАПАША ПЕННІ. Нема в тебе серця таке помніть.

МАМАША ПЕННІ. Душі нема, звідки серцю взятись.

ПАПАША ПЕННІ. Ти ж мене з війни стільки чекала... Це ж тепер по домах ходить заражоних. Чумних хворих навіщать. Ти чуми не боїшся?

МАМАША ПЕННІ. А чим мені чума страшніша за це все?

ПАПАША ПЕННІ. Чорт, яка ж смачна печеня! З чого вона? Поклади ще.

МАМАША ПЕННІ. А кого ти тут не бачиш?

ПАПАША ПЕННІ. Том, Мері, Вільям, Черіті, етот, етот. Де Поллі? Жінко, ти засмажила нашу дочку?

МАМАША ПЕННІ. Йолоп! Хіба ти бачиш сера Річарда, свого благородного дружбана?

ПАПАША ПЕННІ. О, горе!

МАМАША ПЕННІ. Бувай, не кашляй.

МАМАША ПЕННІ йде з хати. Повертається ПОЛЛІ.

ПОЛЛІ. Ма! Привіт, па. Ніяка то не чума! Просто срачка від м'яса, давно не їла. Ма, ти рада? Ма, ти куди?

ПАПАША ПЕННІ. Доню, як папцю нудить.

СЦЕНА 9

Староста підпирає двері будинку ВДОВИ БРІКС, ДЖОЗЕФ заколює їх молотком.

ВДОВА БРІКС. Торсад!!! Торсад, курва мать, я знаю тебе сорок років!

СТАРОСТА. Мері, я лише виконую закон.

ВДОВА БРІКС. Захворів сирітка Едвард. Я здорова! Де ти бачиш чумні бляшки у мене?

СТАРОСТА. Мері, закон каже ясно: замкнути здорових із хворими.

ВДОВА БРІКС. Ти ж знаєш, що це смертний вирок! Бідні сирітки! Я єдина в приході витягаю їх з гівна!

СТАРОСТА. Мері, бог тобі суддя.

ВДОВА БРІКС. Торсад! Я багато чого знаю!

СТАРОСТА. Великі знання роблять велику скорботу.

ДЖОЗЕФ. Що то вона?

ВДОВА БРІКС. Всі знатимуть, що сталося минулої чуми.

ДЖОЗЕФ. Не колушайте старості рани. Здохніть із честю.

ВДОВА БРІКС. А як же! Честь - це головне, правда, старосто?

СТАРОСТА. Джозефе, принеси фарбу, будь ласка.

ДЖОЗЕФ іде.

СТАРОСТА. Що ти хочеш?

ВДОВА БРІКС. Вибий малому пиздюку місце в чумному бараку.

СТАРОСТА. Та ти сказала, жінка.

ВДОВА БРІКС. Ти можеш, я знаю.

СТАРОСТА. На весь Лондон 600 місць.

ВДОВА БРІКС. А потрібне лише одне.

СТАРОСТА. Добре, я спробую. Але ж там заяву написати, внесок скласти...

ВДОВА БРІКС. Сходи до лорда-мера, скажи, що для мого сирітки.

СТАРОСТА. Усі люди рівні перед законом.

ВДОВА БРІКС. Але за гроші можна ще підрівнять?

Вертається ДЖОЗЕФ із фарбою.

СТАРОСТА. Малюєш хрест. Отак. Поняв?

ДЖОЗЕФ. Поняв.

СТАРОСТА. І уважно дивись за нею.

СТАРОСТА іде.

ВДОВА БРІКС. Джозефе! Який мущина красивий! Небось, і дівачка вже є?

ДЖОЗЕФ. Я за картохою більше не ходю, це в мої обов'язки не входить. Не просіть.

ВДОВА БРІКС. Джозефе, сходи до лорда-мера.

ДЖОЗЕФ. Староста правду казав, що в людей дах їде від запирання.

ВДОВА БРІКС. Десять гіней зараз і десять, як домовишся про місце в бараку.

ДЖОЗЕФ. Звідки у сиріток такі гроші?

ВДОВА БРІКС. Вони розумні дітки.

ДЖОЗЕФ. І як я домовлюсь?

ВДОВА БРІКС. Віддай оце меру. Особисто. В приймальні, в скляному кубі.

Віддає кулон.

ДЖОЗЕФ. Нічого собі, яка цяцька.

ВДОВА БРІКС. Лорду-меру. Скажи - від вдови Брікс.

ДЖОЗЕФ. Добре, зранку зайду.

Вдова щезає в хаті.

З'являється МАМАША ПЕННІ.

ДЖОЗЕФ. О, мамаша! Добрий день!

МАМАША ПЕННІ. Засунь такий день собі в сраку, пірат.

ДЖОЗЕФ. А чого це ви до мене так?

МАМАША ПЕННІ. А як? Обрюхатив мені дівочку і кинув.

ДЖОЗЕФ. Я її не кидав! Це вона мене... Як? Поллі вагітна? Ви впевнені?

МАМАША ПЕННІ. З мене десять вилупків вилізло отако - один за одним, некторі хоровами - по троє. І даже тут мужик сумнівається в моїй компетентності.

ДЖОЗЕФ. Може, щось попутали, мамашо? Як так?

МАМАША ПЕННІ. Та як усі - ключік, замочік, вчасно не висунув.

ДЖОЗЕФ. Розумієте, мамашо, яка справа - я їй ще ключік даже не показував.

МАМАША ПЕННІ. Да?... Ой, як незручно получилось.

ДЖОЗЕФ. Ось чому вона не поїхала! Скажіть їй, що мені байдуже - я прийму дитину! Чия б вона не була! Я на все згоден!

МАМАША ПЕННІ. Я нічого передавать не буду. Розбирайтесь самі.

ДЖОЗЕФ. Я дуже Вас прошу - переконайте! Візьміть оце. *Віддає кулон.*

МАМАША ПЕННІ. Вона мене не послухає. Що я їй скажу? Ой, яка гарна цяцька!

ДЖОЗЕФ. Скажіть їй, що вона - love of my life!

МАМАША ПЕННІ. Все життя папаша Пенні буси обіщав - так і не дождалась. А що ти зараз сказав?

ДЖОЗЕФ. Це ж англійська.

МАМАША ПЕННІ. Ти ідіот? Хто у нас говорить англійською?

ДЖОЗЕФ. Я ідіот! Я шалено закоханий ідіот! Скажіть їй:

Love of my life

You've hurt me

You've broken my heart

And now you leave me

Love of my life

Can't you see

Bring it back, bring it back

Don't take it away from me

Because you don't know

What it means to me

МАМАША ПЕННІ. Все, все, я спробую. Тіки припини це завивання телячою мовою. А як його носять? Нічого не обіцяю, але оце оставлю собі.

ДЖОЗЕФ. Подарунок майбутній тещі. Вам дуже личить!

СЦЕНА 10

МАМАША ПЕННІ біля будинку свого сімейства.

МАМАША ПЕННІ. Поллі! Поллі! Як глухонерд.

ПОЛЛІ визирає з віконечка на горіщі.

ПОЛЛІ. Шо ви так кричите, мамо? Близнюків вкладаю.

МАМАША ПЕННІ. А, ну, подивись на мене! Ти курила?

ПОЛЛІ. Що?

МАМАША ПЕННІ. Курила? - Питаю. Тіки не брешти матері!

ПОЛЛІ. Так, курила.

МАМАША ПЕННІ. А малим давала?

ПОЛЛІ. Давала.

МАМАША ПЕННІ. Брешеш! Люди, добрії, подивіться на неї! Мамка в жлобів біля Леденгольського базару заборістий табак з патлами вирвала, а вона дітям не дає!

Головний лікар сказав - обкурюйтесь - чума питать не буде!

ПОЛЛІ. Добре, мамо. Це все?

МАМАША ПЕННІ. Вроді все.

ПОЛЛІ. Нікого не бачила?

МАМАША ПЕННІ. А! Бачила твого пірата.

ПОЛЛІ. Чуть про нього не хочу.

МАМАША ПЕННІ. Просив тобі щось передати. Зараз згадаю...

ПОЛЛІ. Хай засуне вибачення собі дупу.

МАМАША ПЕННІ. Чекай... А! Сказав, що ти шльондра.

ПОЛЛІ. Шо?

МАМАША ПЕННІ. *Кричить.* Сказав, що ти шльондра! І давала всьому приходу, тіки не йому. А, і залетіла від булошніка.

ПОЛЛІ. Шо?!!

МАМАША ПЕННІ. *Сама до себе.* Вроді, все правильно сказала.

СЦЕНА 11

До будинку ВДОВИ БРІКС, під яким на стільчику сидить ДЖОЗЕФ і розгадує кросворди, підбігає ПОЛЛІ з відром і замахується вилити його на ДЖОЗЕФА.

ПОЛЛІ. Шо, пірат, не взлетім, так поплаваєм?

ДЖОЗЕФ. Мала моя прийшла!

ПОЛЛІ. Перед мамкою наганьбив, яка я тобі «мала»? Сюди вся наша родина тиждень дзюрила!

ДЖОЗЕФ. Як я тебе ганьбив, серденько? Щось мало буде.

ПОЛЛІ. Бо бідно живьом!

ДЖОЗЕФ. А мій батя каже, що бідні самі винні, що так живуть.

ПОЛЛІ. А мій каже: бідність – не порок.

ДЖОЗЕФ. На щастя, в нас різні батьки.

ПОЛЛІ. Ще на батька мого хуйню казать?!

ДЖОЗЕФ. Та я ж виключно з матримональної точки зору!

З'являються двоє із смолоскипами.

ПЕРШИЙ. Шановний, чи тут мешкає вдова Брікс?

ДЖОЗЕФ. А з якої причини тим цікавиться, шановний?

ДРУГИЙ. Ты, чумаход, не быкуй, по делу говори.

ДЖОЗЕФ. То ви француз!

ПЕРШИЙ. Ця стара клюха по Ковент-гардену шаройобилась, де за тиждень більше сотні хворих, а тепер на своєму блядському подолі чуму до нас у прихід занесла.

ДРУГИЙ. И как честные граждане мы должны её спалить!

ДЖОЗЕФ. То ви, шановні, наплутали. Це чесна вдова, сидить вдома, бавиться з сирітками. Йдіть далі. Там квакери живуть. То вони. У нас залізnobокі з кавалерами скубуться, а ці, як більмо на оці. І взагалі, чума в Лондоні з французів почалась.

ДРУГИЙ. Почему не на фронте, бифштекс? Голландцы ваши корабли топят, а этот старушек хахалит.

ПОЛЛІ. Мені шістнадцять!

ДЖОЗЕФ. А, ну, дартаньяни хуєві, пиздуйте до свого Парижу жабу жерти!

З'являється ТРЕТІЙ з плакатом «Лорд-мер – коррупціонер».

ДЖОЗЕФ, ПЕРШИЙ, ДРУГИЙ. Чого тобі?

ТРЕТІЙ. Ось, на одиночний пікет вийшов. Проти запирательства. Хворих закривають разом зі здоровими. Чума губить сотні, запирательство – тисячі.

ДРУГИЙ. Да ты иудей?

ПЕРШИЙ. Ти квакер?

ТРЕТІЙ. Ні, я не юдей, ні квакер, ні рояліст, ні пуританин, ні левелер, ні індепендент. Я – за гуманізм! Людина – міра всіх речей!

ПЕРШИЙ. Щось возродженієм набзділо!

ДРУГИЙ. Чеси отсюда со своим бородатым ренессансом!

ПЕРШИЙ. Покажемо йому справжні англійські цінності! Дайош низьке барокко!

Пиздят ТРЕТЬОГО, уйобують, роняя смолоскип.

ВДОВА БРІКС. Джозефе, то вже пан лорд-мер прийшов?

ДЖОЗЕФ. Ага, сам Карл Другий Стюарт.

ВДОВА БРІКС. Джозефе... Не треба вже мера. Йди по священника.

ДЖОЗЕФ. Де вам його візьму? Всі священники звалили з міста.

Смолоскип підпалює будинок ВДОВИ БРІКС спалахує. ПОЛЛІ виливає відро зі сцяками.

ДЖОЗЕФ. Мало в тебе малих вдома! Треба ще делать. Біжи до Темзи!

ПОЛЛІ бігає з відром, ДЖОЗЕФ тушить землю. Нарешті вогонь згасає, ДЖОЗЕФ цьомає ПОЛЛІ, та виривається.

ДЖОЗЕФ. Що, мала, замиряємось?

ПОЛЛІ. От ти наче – не принц. А дивлюсь на інших – то ще який принц. Але ж, Джозефе, як ти міг? Невже ти вбивав тих песиків?

ДЖОЗЕФ. Вбивав.

ПОЛЛІ. І маленьких цуценяточок?

ДЖОЗЕФ. І їх теж.

ПОЛЛІ. І маленьких кошеняточок?

ДЖОЗЕФ. Ні, їх ні. Хто ж мені за ту дрібноту заплатить? Просто чавив їх ногами, щоб не заважали.

ПОЛЛІ. Ти вбив мого собаку!

ДЖОЗЕФ. Коли б до мене прийшов Гавріїл-архангел і сказав, що Поллі Пенні ніколи зі мною не буде. Я би висмикнув його пір'я, насадив на шампур і підсмажив. Потім натер часником і приніс тобі на золотому блюді...

ПОЛЛІ. Звідки воно в тебе?

ДЖОЗЕФ. Вдова дала, щоб за салом сходить... вирвав із грудей серце і поклав на блюдо! Бо навіщо воно мені, як не кохати Поллі Пенні?

ПОЛЛІ. Бо у вас, пуритан, ніякої поваги до святих нема.

ДЖОЗЕФ. Ніт! Бо нема сили ні людської, ні небесної, щоб змусила мене тебе не кохати! А я не пуританин. То мій батя. Син за отця не відповідає.

Закриває рота ПОЛЛІ поцілунком, задирає спідницю. У двері гримає ВДОВА БРІКС, але ДЖОЗЕФ не чує, доводить ПОЛЛІ своє кохання.

ВДОВА БРІКС. Каяття! Я потребую каяття! Страшні болі рвуть моє тіло, але гріхі болючіші за це! Дитячий стогін стоїть в моїх вухах! Як інакше я могла прогодувати цих дітей? Я бажала їм кращого! Щось ніхто не хотів робити їм краще просто так! Але діти їли цукор і каталися на поні!

ПІСНЯ ВДОВИ БРІКС ПРО ВІЛЬНИЙ ВИБІР.

Хлопче! Я знаю за що це нам! У нашому приході молодик захотів збезчестити дівчину. Він розірвав її одягу і побачив, як її тіло миттю почало чорніти від чуми. Вона зареготала і виросла більше будинку. Молодик зліг і у місті почалася чорна смерть. Люди мерли, як мухи, а під дім мені підкинули немовлятко із запискою, що батько – цей молодик. Він одужав, але відрікся від доньки, як апостол Петро від Христа. Дівчинка в чотири рочки вже фарбувала личко і добре заробляла біля площі Собору Святого Павла. Кажуть, що чума – міазми із землі. Але хто наповнив землю міазмами? Хто підкладав сиріт під породистих кобелів? Розривав дітям піхви і ануси, а потім велів своїм слугам викидати на помийку, наче сміття? Хто розбещував їх? Це ж так смішно – коли на ярмарку дроче калічка? Сам лорд-мер не нехтував моїм заведенієм – допомагав чим міг! Хіба це все могла зробити одна вдова Брікс? Чума прийшла за мною, але прийде і по вас! Джозефе!

ДЖОЗЕФ закінчує справу.

ДЖОЗЕФ. То ти целочка! А мати казала...

ПОЛЛІ. Що?

ДЖОЗЕФ. Проїхали.

ПОЛЛІ. В тебе цибуля є?

ДЖОЗЕФ. А? Нашо?

ПОЛЛІ. Малого труїти.

ДЖОЗЕФ. Ти стала жінкою! Як тобі?

ПОЛЛІ. Та наче, чоловіком і не була. Ти знаєш, по правді, не зрозуміла.

ДЖОЗЕФ. Ну тоді не переймайся: малого не буде. Якщо жінка задоволення не отримала, то й не завагітніє. Ну, так кажуть.

ПОЛЛІ. Здається, тут якась найобка. Бо мамка тоді б на крилах літала.

ДЖОЗЕФ. Може, малишка, тобі боляче було?

ПОЛЛІ. У порівнянні з оцим всім – терпімо. Джозефе, життя таке невиносиме!

ДЖОЗЕФ. Я все для тебе зроблю! У мене є гроші. Хочеш в Новий світ?

ПОЛЛІ. Куди завгодно, аби звідси! Я так у дитинстві мріяла стати отцюм-пілігримом!

ДЖОЗЕФ. Яка ж ти ще дурашка! Ти не можеш стати отцюм, лише – мамочкой. Але для цього повинна отримувати задоволення.

ПОЛЛІ. Зранку я повинна нарубать дров, нанести воду, сходити на ринок, зготувати їдла, протерти сраки. Тепер ще й отримувати задоволення. На кого ж я малих залишу?

ДЖОЗЕФ. Ти ж не в сиротинець їх здаєш, з рідним батьком будуть. До речі. Як там наш сиротинець? Вдова Брікс, як ви ся маєте?

Відчиніє двері. У кімнаті ВДОВА БРІКС прив'язала себе до ліжка.

ВДОВА БРІКС. Господи, помилуй нас!

Підпалює себе, миттєво спалахує.

СЦЕНА 12

ПАПАША ПЕННІ підходить до заколочених дверей трактиру.

ПАПАША ПЕННІ. Староста сказав: ти кликав мене. Клієнти чекають. Що хотів?

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Твої клієнти - трупаки.

ПАПАША ПЕННІ. Так, а ти чим за них кращий?

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Я діло маю.

ПАПАША ПЕННІ. Давай по шуріку, час - це гроші.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Я видів нову яму возлі Олдгейту, видів трактор "Сорока" навпроти ями.

Пияки підбігають до вікон і співають пахабних пісень тим, хто сі прийшов попрощатися із

померлими.

ПАПАША ПЕННІ. Ти сам трактирник, знаєш, що буває.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Мертвих тягають за ноги. Могильщики граються в чехарду з трупами, а кіть скидають у яму, то присипають вапном і вони ще кілька днів лежать тако не поховані...

ПАПАША ПЕННІ. Що ти мені розповідаєш, я там працюю.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Прошу, як колегу і побратима — поховай в окремій могилі.

ПАПАША ПЕННІ. Може, тобі і гроб окремий? На кольосіках?

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Гроші. Я дам ті гроші!

ПАПАША ПЕННІ. Наперед! Двадцять років тому ти трощив образи над вітварем і кричав, що папськи обряди псують чисту віру.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Ти трощив зі мною! Ти сі так само воював за революцію!

ПАПАША ПЕННІ. Я трощив за краще життя! А не щоб нам різдво забороняли. І м'ясний пиріг. Шо він вам зробив? Я не радикал, як ти, Гейле.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Ти зрадив віру!

ПАПАША ПЕННІ. Я зрадив, а захворів ти. Відпишеш на мене трактир «Бородату качку», ось що.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Жадібність — то є смертний гріх, Пенні!

ПАПАША ПЕННІ. А за окремі гроші я домовлюсь, щоб дзвони по тобі не дзвонили. Це ж гріх для пуританина? Але завдаток наперед.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Зара, промию гроші оцтом.

ПАПАША ПЕННІ. Давай так. Чума мене не бере.

СЦЕНА 13

ДЖОЗЕФ підходить до будинку ПОЛЛІ, йому на голову падає яблуко.

ДЖОЗЕФ. Йокалемене!

ПОЛЛІ. Як пірат! Тут же діти!

ДЖОЗЕФ. Мені в них вчиться і вчиться. Збирай манаткі, плодоярка!

ПОЛЛІ. Бачиш, намагаюсь відкрити закон всесвітнього тяжіння. Яблуко тягне до Землі, а Землю до яблука. Джозефе, ти не панікуй. Я сама по стіні бігала, але, кажуть, шанси є. Три відсотки.

ДЖОЗЕФ. Якір мені в сраку, мала! Як не срачка, то болячка.

ПОЛЛІ. Саме так. У бродяги Саллі під пахвами знайшли отаку бараболю. Батько по старосту пішов вже. Малий так стогне, Джозефе!

ДЖОЗЕФ. Так! Швидко стрибай до мене. Паспорти в кишені. З охороною вже домовлено.

ПОЛЛІ. Але хто за ними буде? Це мій того, обов'язок.

ДЖОЗЕФ. Коли я вперше тебе побачив...

ПОЛЛІ. Та коли то було!

ДЖОЗЕФ. ... король наказав викопати тіло Кромвеля і повісити. А як тягнули його вулицями на шибеницю у Тайберні, то ти разом з хлопаками застрибнула на трупак і почала кататись, як на санчатах. Тобі всі кричать: злізь, ти ж дівочка! А ти...

ПОЛЛІ. А я їм факи потикала.

ДЖОЗЕФ. От за те я тебе і покохав: бо клала ти на стереотипи.

ПОЛЛІ. І ти мене тому з кастрюлями намагався закрити?

ДЖОЗЕФ. То інше.

ПОЛЛІ. Батько на цвинтарі буде жити. Вони ж помруть без мене.

ДЖОЗЕФ. У мене погані свєденія – вони і так помруть.

ПОЛЛІ. Але є три відсотки! Ти не ображайся. Джозефе...

ДЖОЗЕФ. А?

ПОЛЛІ. Я б любила тебе, навіть якби ти був піратом.

СЦЕНА 14

ПАПАША ПЕННІ підвозить під трактор гроб і стукає у двері.

ПАПАША ПЕННІ. Ваша машинка приїхала, виходьте без дзвінка.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Пенні, то ти?

ПАПАША ПЕННІ. Ні, бля. Кромвель з пеклу по твою душу повернувся. Я нотаріуса тоді приведу, на трактор дарствену оформить

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Пенні, мені лучче. Мо не помру.

ПАПАША ПЕННІ. Шо значить - лучше? Зделка то зделка. Ти ділова людина. Я гроб обратно закопувать не буду.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Не порзися! Стане того, що вже отримав, воротіла!

ПАПАША ПЕННІ. Чума тебе пощадила, а я не!

Намагається підпалити трактор. МАЙСТЕР ГЕЙЛ вискакує і б'є ПАПАШУ ПЕННІ.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Ступи сі од мого трактіра, сучий потрох!

По вулиці констеблі ведуть МАМАШУ ПЕННІ.

МАМАША ПЕННІ. Пенні! Я була твоя жона стіко років! Як би там що, скажи їм, що я не крадійка!

ПАПАША ПЕННІ. Ага! Дома б сиділа, то б таке й не сталося!

МАМАША ПЕННІ. Гейле! Ти ж мій сусід! Скажи - що я не могла у мера того кулона вкрасти!

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Як не могла, а вкрала, то ти є - відьма!

ПАПАША ПЕННІ. Точно! Ці жінки такі підступні! Он в нашого короля стільки діточок – і жодного від законної дружини!

РАЗОМ. Йди геть! Оружє масового розмноженя!

МАМАША ПЕННІ. Щоб вас обох чума взяла!

ПАПАША ПЕННІ. Ти не ображайся! То для твого блага! А якщо б ти на чуму захворіла? Жіноча чума невиліковна.

ПІСНЯ МАМАШІ ПЕННІ ПРО ТЕ, ЩО ПОЄДНУЄ І КАТОЛИКІВ І АНГЛИКАН, І ПУРИТАН

СЦЕНА 15

У вікно дому Пенні влізав ДЖОЗЕФ.

ДЖОЗЕФ. Спокійно, Маша! Я Дубровській!

ПОЛЛІ. Джозеф? Йди отсюда!

ДЖОЗЕФ. Шо знов? Пиздючки сплять? Я тихо. У мене новина на сто золотих!

ПОЛЛІ. Знайшли ліки від чуми?

ДЖОЗЕФ. Лучче. За те, що загасив пожежу у вдови, мені дали окрему кімнату. Вже всь з ким нада договорився, збирай манаткі.

ПОЛЛІ. Я теж гасила! Мені нічого не дали...

ДЖОЗЕФ. Тю, а тобі навіщо? А ще мене призначили констеблем.

ПОЛЛІ. Джозефе! Тепер ти можеш допомогти моїй мамі!

ДЖОЗЕФ. Та чим їй допоможеш.

ПОЛЛІ. Хоча б розказати звідки в неї та цяцька!

ДЖОЗЕФ. Ага, і про лорда-мера з сирітками. Я молодий. Жити хочу. Жениться.

ПОЛЛІ. Руки!

ДЖОЗЕФ. Та нам вже можна!

ДЖОЗЕФ тягне її за сукню, сукня рветься і він бачить чумну бляшку. ПОЛЛІ падає на підлогу і ридає.

ДЖОЗЕФ. Мала! Я все місто переверну це кляте, але тебе вилічу!

СЦЕНА 15

Поллі у вікні. З'являється РОЗМАЛЬОВАНА (можливо, це лише хворобливе марення Поллі).

РОЗМАЛЬОВАНА. І вражу мешканців цього міста... язва, що ходить у темряві, зараза, що нищить опівдні... І налетять хижі птахи!

ПОЛЛІ. Це ти, Розмальована? Що ти, як чорний плащ.

РОЗМАЛЬОВАНА. Я.

ПОЛЛІ. Поговори зі мною.

РОЗМАЛЬОВАНА. Хто це?

ПОЛЛІ. Чумна Поллі.

РОЗМАЛЬОВАНА. Ти хочеш говорити із навіженою шльондрою?

ПОЛЛІ. Я хочу говорити з людиною.

РОЗМАЛЬОВАНА. Хіба, тобі не страшно?

ПОЛЛІ. Страшно, Розмальована. Дуже страшно. Але тепер всі говорять про кінець світу. І, що ніби, наступить він у найближчий вівторок...

РОЗМАЛЬОВАНА. Про що ти хочеш говорити, чумна Поллі?

ПОЛЛІ. Що тебе тримає?

РОЗМАЛЬОВАНА. А?

ПОЛЛІ. Як ти тримаєшся за життя? Воно ж таке огидне.

РОЗМАЛЬОВАНА. Не знаю. Коли воно таке огидне, як у мене, найменший сенс завжди на видноті.

ПОЛЛІ. ... Найменший сенс...

РОЗМАЛЬОВАНА. То ти кажеш у найближчий вівторок? Коли б він там не настав, Господь милосердний, спаси нас всіх.

ПОЛЛІ. Дякую, Розмальована.

РОЗМАЛЬОВАНА. Не ма за що... І вражу мешканців цього міста... язва, що ходить у темряві, зараза, що нищить опівдні.... І налетять хижі птахи!

З'являється великий хижий птах в капелюсі. РОЗМАЛЬОВАНА скрикує і тікає. ПОЛЛІ зникає у вікні.

БОГУРСТ. Ууууууу. У-у-у-у-у.

За лікарем іде ДЖОЗЕФ.

ДЖОЗЕФ. Бляха, докторе, я через цю єбучу маску, ніхера не чую.

БОГУРСТ піднімає маску.

БОГУРСТ. Боже, які порожні і смутні вулиці...

ДЖОЗЕФ. Я розумію, що не ваш район. Але я заплачу. За всі незручності.

БОГУРСТ. По дорозі я бачив голого квакера із жаровнею на голові. Він перетнув площу і кричав: "Покайтесь, покайтесь!"

ДЖОЗЕФ. Обережно, не наїбніться. У Вестмінстері не залишилось жодного лікаря. І тіки один аптекарь.

БОГУРСТ. Скажу вам, молодий чоловіче, я не засуджую лікарів, які відмовляють у допомозі зачумленим, бо ніхто не бажає піти за своїм пацієнтом.

ДЖОЗЕФ. Спирайтесь на патичок.

БОГУРСТ. Ой, ну, що ви. Це інструмент.

ДЖОЗЕФ. Правильно! Тикати трупаків і розганяти хворих.

БОГУРСТ. Талановитий лікар ризикує двічі: заразитись і потрапити в поле зору церкви.

Ми, молодий чоловіче, живемо серед людей, які радше сплять пару десятків відьом, аніж повірять в те, що заразу переносять щурі. Уявляєте якийсь йолоп перебив всіх котів і собак і хвороба проковтнула Лондон, як пекельна паща. Хороша була вистава...

ДЖОЗЕФ. Гм, гм... То, що ви порадите?

БОГУРСТ. Єдине, що допоможе викурити хворобу - це вогонь.

ДЖОЗЕФ. А моїй дівчині?

БОГУРСТ. Бачите в чому справа: сучасні методи лікування, сходяться на тому, щоб протикати бубони, припікати їх цибулею і прикладати жаб'ячі шкірки, пластирі з нутрощів птахів і компреси з посліду. Але насправді, як це не принизливо - нам не має, що протиставити. Нічого не допомагає.

ДЖОЗЕФ. Не пиздїть, дохторе! Гроші є!

БОГУРСТ. Справа не в грошах.

ДЖОЗЕФ. Не треба мені казати. Я чув, чим лікують багатїїв! Де там ваші стружки з ізумруда і рога єдинорога?!

БОГУРСТ. Заспокойтесь, будь ласка! Це шарлатанство. Найкраща порада: не чіпати хворого. Забезпечити спокій і їжу і тоді організм може побороти хворобу. Іноді це трапляється, але ми не знаємо чому.

ДЖОЗЕФ. Ні-ні. У мене є гроші. Назвіть ціну! Скільки?

БОГУРСТ. Не має такої ціни.

ДЖОЗЕФ. Я вб'ю тебе, і себе вб'ю. Я вб'ю кожного, якщо це подарує їй життя.

БОГУРСТ. Добре-добре, заспокойтесь. Я займусь лікуванням. Здається, я знаю для вас хороше місце - лорду-меру зараз потрібні такі хлопці.

СЦЕНА 16

ДЖОЗЕФ біля скляної будки лорда-мера на посту.

ДЖОЗЕФ. Стій!

СТАРОСТА. Слава Йсу! Джозефе, мені пощастило, що потрапив на твою зміну. Прийшов просити за мамашу Пенні.

ДЖОЗЕФ. То просто так вас слухать не стануть.

СТАРОСТА. Я розумію. *Показує гаманець.*

ДЖОЗЕФ. Тоді вам, пане старосто, і пощастило, і не пощастило одночасно. Такий от парадокс лорда Шрьодінгера. Пощастило, бо я беру п'ятнадцять відсотків, а напарник мій – двадцять. І не пощастило, бо справу перекваліфікували з крадіжки на відьомство. І я візьму тридцять.

СТАРОСТА. Побойся бога! Ми всім приходом збирали! Це ж мама Поллі, твоєї нареченої. Будь милосердним!

ДЖОЗЕФ. Я максимально милосердний. Посудіть самі: мамаші вже нічого не допоможе, а Поллі ще молода і гарна.

СТАРОСТА. Послухай мене, я накоїв багато дурного у житті. Не повторюй моїх помилок.

ДЖОЗЕФ. Це не суть, пане старосто. Я чув про ваші делішки у вдови Брікс. Я не мораліст. Але зараз головне – це дістати ліки. Мені обіцяв їх аптекар. І нічого особистого.

СТАРОСТА. Я теж кохав до нестями. Її батьки заборонили нам шлюбитись. Вона народила дитину... і я... в той час теж була чума. Ця дитина росла у мене на очах, і роки молитов не можуть виправити скоєного.

ДЖОЗЕФ. Ого, то мала жива? Напевне, вже і не мала.

СТАРОСТА киває.

ДЖОЗЕФ. Хто ж це? Швачка Бетті? Молочниця? Розмальована?

СТАРОСТА здригається.

ДЖОЗЕФ. Ахааа. Ору. Оце новина! Люди, люди, ви чули?

Рже так, що тремтить скляна будка. СТАРОСТА тікає, роняючи гаманець. ДЖОЗЕФ його підбирає.

ДЖОЗЕФ. Я молитвами не обмежуся.

СЦЕНА 17

СТАРОСТА. Великий акт милосердя! *Читає.* «Я, лорд-мер, наказую: здоровим зайти в дома, а хворим дозволяю вийти на вулиці гуляти».

За останній тиждень у Лондоні загинуло 8297 людей, з них 7165 – від чуми. Господи, змилуйся над нами!

Вішає наказ на стіну. Люди швидко ховаються у домах. По вулиці біжить ДЖОЗЕФ. Забігає в аптеку, де за столом у дивному вбранні сидить ТУХЛІЙ ГАРРІ.

ТУХЛІЙ ГАРРІ. Бачиш: з театром не склалося, а тут – пішло, як по маслу.

ДЖОЗЕФ. Я приніс гроші. *Кидає на стіл.*

ТУХЛІЙ ГАРРІ. Чого такий знервований? Хочеш – відвар з моху черепа людини, страченої за інцест? Зміцнює імунітет, потенцію. Венеційський папір... Казав же тобі, як корішу: сіфіліс – краща профілактика чуми! Подивись на мене! Хочеш... я тебе вакциную?

ДЖОЗЕФ. Ліки давай!

ТУХЛИЙ ГАРРІ. Але тут замало. Можу дати оберіг. Абракадабра. Але він з самої Амазонії, намолений індіями племені...

ДЖОЗЕФ вбиває ТУХЛОГО ГАРРІ, забирає ліки. Вибігає на вулицю, вона заповнена хворими.

ДЖОЗЕФ. Поллі! Поллі, це ти?!

ХВОРА. Ні, я Мері Хогарт. Мій хазяїн захворів і я мусила ходити до нього. Де я ще візьму таку роботу? Пане, не можете спитати, чи не знайшов сер Кіршоу нову служницю?

ДЖОЗЕФ намагається знайти серед хворих ПОЛЛІ, але вони всі однаково замотані у ганчір'я.

ХВОРИЙ 1. Джозефе! Я ваш сусід – булочник Уейнвік! Як се має твій батько? Люди завжди мусять їсти хліб, ось я і захворів...

ДЖОЗЕФ хоче продертися, але хворі вже самі чіпляються до нього.

ХВОРА 2. Я Семмі Мод! Мій єдиний син захворів! Кому ще було його доглядати?

ХВОРИЙ 2. Я Віл'ям Пегден! У мене не чума! Це – плямиста лихоманка! Пане, скажіть про це лорду-меру, інакше я вмру з усіма!

ХВОРА 3. Я Леттіс Уолтер! Я розносила замовлення і у провулку на мене напав чумний бродяга!

ДЖОЗЕФ всіх розитовхує і біжить до будинку Поллі.

З дому Поллі виходить людина у масці Гая Фокса.

БОГУРСТ у масці. Спалить все до біса!

ДЖОЗЕФ кидається на нього.

БОГУРСТ. Це я – лікар Богурст! Заклав свою маску, щоб купити хворим харчів. Ліків нема, хоч поїдять.

ДЖОЗЕФ. Я приніс! Поллі буде здорова! Віддає ліки

БОГУРСТ. Що це? Аа, жаб'ячий камінь...

ДЖОЗЕФ. З печінки мексиканської зирячої жаби із Південної Шрі-Ланкі.

БОГУРСТ. Можеш викинути. Ріг однорога, червона нитка з Єрусалиму. Одних голів Іоана Хрестителя я тримав у руках вісім штук. Якщо б це діяло, я був би безсмертним...

ДЖОЗЕФ. Як вона?

БОГУРС. ... але я вмираю.

БОГУРСТ повільно осідає біля ніг ДЖОЗЕФА, стихає. ДЖОЗЕФ деякий час дивиться на двері дому, кидає камінь і біжить геть.

СЦЕНА 19

ДЖОЗЕФ з пляшкою у руці підходить до костра, біля якого сидить РОЗМАЛЬОВАНА з іншими повіями.

ДЖОЗЕФ. Шлюшари, пішли звідси! Розмальована, а ну зроби щеплення морячку торговельного флоту!

РОЗМАЛЬОВАНА. Я закритая на карантін!

ДЖОЗЕФ. Я тебе про збитки сфери послуг не питаю!

Гвалтує РОЗМАЛЬОВАНУ, але продовжує пити.

ДЖОЗЕФ. Чотири роки, чотири гробаних роки! Хіба на це я чекав? Всі думають, що море – то піратікі, попуга-матерщиннік і йохохо. Ці люди навіть уявити не можуть, що таке – дев'ятий вал! За відірвану ліву руку – сто песо, за праву – двісті. Але, але – це все забавки у порівнянні з оцим всім! Тіло чорніє, гниєш заживо і не знаєш: живий ти чи через годину здохнеш! Я так багато хотів? А?! Свій дім і родину. Не слухати батьківських псалмів. З чотирьох років він мене бив псалтирем і виставляв голим за двері, як що не по ньому!

РОЗМАЛЬОВАНА. Джозефе!

ДЖОЗЕФ. Що?

РОЗМАЛЬОВАНА. А піська в тебе з того часу так і не виросла! Френсіс Дрейк ванючий!

ДЖОЗЕФ. Яка ти, сука, смела! Не боїшся?!

РОЗМАЛЬОВАНА. Чого? Це ти – почорнієш і згниєш наживо. Бо я – чума!

ДЖОЗЕФ. Пиздувата!

РОЗМАЛЬОВАНА сміється, *ДЖОЗЕФ* відитовхує її від себе, хоче вбити її ножем, але вона тікає. Кидається за нею, але та прибігає на площу і губиться у натовпі.

На площі лондонці всюди палять костри і водять біля них хороводи.

ЛОНДОНЕЦЬ. Наказ нашого лорда-мера! Вогонь візьме чуму! Слава його величності!

На одному з кострів зжигують МАМАШУ ПЕННІ.

ДЖОЗЕФ бачить, як займається від полум'я дім *ПОЛЛІ*. Дивиться на нього, але нічого не робить. Його затягує хоровод.

ФІНАЛЬНА ПІСНЯ.

СЦЕНА 20

ПАПАША ПЕННІ кидає трупи з возу до ями.

ПАПАША ПЕННІ. Якії люди! Булошнік Уейнвік! Штанішкі дешевже, ніж на розпродажі.

Знімає з мерця штани, надягає на себе.

ПАПАША ПЕННІ. Пан староста! Таку людину хвороба не щадить. Але плям нема...
Мотузка?

ПАПАША ПЕННІ бере черговий труп, але той хапає його за горло.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Я ті дам мій трактір! Вертай зара завдаток за гроба!

Деруться і падають у яму. ПАПАША ПЕННІ спотикається о тіло ДЖОЗЕФА.

ПАПАША ПЕННІ. Гейле! Не ходь сюди! Я віддам.

МАЙСТЕР ГЕЙЛ бачить тіло.

ПАПАША ПЕННІ. Він твій єдиний син. Могли б породнитися...

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Та я знаю, що він мертвий. Гадаєш, ти – живий?

Заспокоюються і сідають на тіло ДЖОЗЕФА.

ПАПАША ПЕННІ. Виходить, що ми вмерли?

МАЙСТЕР ГЕЙЛ. Хіба світ шось ту втратив?

ПАПАША ПЕННІ. Де цей клятий світ ще візьме мужика, який вип'є стіко, як я? Але ж гроші можна не повертати тоді...

Можливо, співають.

СЦЕНА 21

Із спаленої купи усього вилазить ПОЛЛІ. Бачить лише Лондон, що догорає.

ПОЛЛІ. Люди! Тут є живі люди?!

РОЗМАЛЬОВАНА. Нема.

ПОЛЛІ. А це хто? Хіба не людина?

РОЗМАЛЬОВАНА. Ні, це я, Розмальована.

ПОЛЛІ. А, ти чума і прийшла по мене?

РОЗМАЛЬОВАНА. Що ти мелеш? Як мою мати звалтував хворий наречений, а мене викинули на помийку, ніхто мене людиною не має.

ПОЛЛІ. А я вигадала закон всесвітнього тяжіння...

РОЗМАЛЬОВАНА. Це як?

ПОЛЛІ. Всіх тягне до землі, але деякі падають самі.

РОЗМАЛЬОВАНА. Збирай манаткі, пішли звідси.

ПОЛЛІ. А куди?

РОЗМАЛЬОВАНА. Все згоріло, все одно – куди. Куди ти хочеш?

ПОЛЛІ. Пішли в Новий світ.

Можливо, пісня.

Серпень 2020